

[Lawaetz]

berettiget, at vi blander os. Lønniveauet er ikke længere lavt i Grønland, i forhold til produktionen måske endda allerede for højt. Så længe grønlænderne betaler mindre end halvdelen af, hvad en syddanser betaler i personlig skat, må vi se med meget kritiske øjne på udviklingen i Grønland.

Erhard Jakobsen (CD):

Jeg tror, at den forrige taler kunne mærke, at der blev lyttet med betydelig opmærksomhed til de bemærkninger, han gjorde. Jeg har ingen kompetence til at tale på regeringens vegne, men jeg synes, det er iøjnefaldende, at der her ligger et tilbud fra fremskridtpartiets side, som man naturligvis skal overveje, og som der er særdeles saglig grund til at tage med ind i forhandlingerne. Det skal jeg komme tilbage til senere i mit indlæg.

Jeg vil sige et par ting om de erfaringer, der er blevet nævnt i dag, med hensyn til, hvor godt det er, at parterne klarer det selv. Det har man egentlig meget lidt erfaring for. I hvert fald hr. Svend Auken har meget lidt erfaring for det, for al den tid, han har sidet herinde, har det stort set været sådan, at vi herinde har klaret det. Og hvis endelig vi skal gøre op de gode erfaringer, så har vi de gode erfaringer fra det indgreb, som jeg også i går pralede af at vi hjalp socialdemokratiet til at gennemføre i 1979. Men det var ikke frie forhandlinger, det var et indgreb – hvis man skal tro på, hvad SF sagde dengang, så var det er meget hårdt indgreb – der klarede situationen. Det var ikke de efterfølgende frie forhandlinger, for de lå ikke i overkannten af, men sandelig heller ikke i underkannten af, hvad der andre steder blev forhandlet. Derfor synes jeg nok, det er lidt overdrevet at henvise til, at man har en masse gode erfaringer. Det er dog vist mere end tvivlsomt.

Gang på gang har jeg, i hvert fald når jeg har talt i erhvervskredse, hørt bebrejdelser: I gør ikke noget! Hvorfor sidder I derinde, regering og folketing, og finder jer i, at vi vilberge hinanden mere i løn, og I gør ingenting? Vi lever over evne osv. Nu griber folketinget på regeringens anmodning ind – håber jeg da i hvert fald – og så er der minsandten erhvervskredse, der begynder at jamre og sige: hvad er nu det her for noget, hvorfor gør I det? Ja men herregud . . . nej . . . jo, det må man vist godt sige, det er bare for

pokker, man ikke må sige, forstår jeg. Hvorfor blander I jer i det? Ja men det har man jo bedt os om. Man har gang på gang kritiseret os for, at vi ikke var stærke nok og ikke prøvede at gøre noget. Det, der laves, eller det, der forsøges lavet, er dristigt. Ingen af os ved, om det lykkes, men vi er nødt til at prøve. Som det blev sagt i går adskillige gange: der er ingen, der ønsker dette. Der er ingen, der ønsker at gøre det på denne måde, men der er ingen, der til dato har kunnet pege på nogen anden udvej, medmindre vi går over til de ideologiske fantastier.

Hr. Svend Auken talte om, at her sætter vi rammer. Hvem sætter rammer? Jeg er sikker på, at hvis hr. Svend Auken opmærksomt lyttede til SFs argumentation, og hvis hr. Svend Auken tænker tilbage, ville han blive klar over, at SFs indvendinger mod at gennemføre skatter og afgifter for at begrænse den købekraft, der var resultatet af for høje lønninger, var præcis de samme argumenter, som nu fremføres over for dette. Enten man sætter rammer ved at pålægge afgifter og tage de penge tilbage, som lønmodtagerne har fået, eller man på forhånd forhindrer lønmodtagerne i at få det, er præcis det samme set fra de menneskers synspunkt, som skal have udbyttet af deres løn.

Og så taler man om: hvor er modydelsen? Jeg ved ikke, hvem det er, der skal have modydelse. Det er ikke for folketingsmedlemmernes skyld eller for regeringens medlemmers skyld, lønmodtagerne skal vise tilbageholdenhed. Det er for deres egen skyld. Det er først og fremmest lønmodtagerne, der må have interesse i, at der er arbejdspladser, at den arbejdsplads, de selv har, bliver bevaret, og at de arbejdspladser, deres kolleger har, bliver bevaret, og at arbejdsløse kolleger får arbejde. Hvis man mener noget som helst med solidaritet, så må det i første række være lønmodtager, der viser solidaritet med lønmodtager. Men jeg ved godt, at for en del er solidaritet navnlig noget, man viser, når man skal tage noget fra andre. Det kniber gevaldigt med at få de samme varme følelser frem, når man skal yde noget og give andre noget. Det har vi set eksempler nok på, selv om arbejderbevægelsen i sin helhed er et smukt eksempel på solidaritet, det må man naturligvis sige. Viljen er god nok, men det kniber tit med at leve op til det, og det gør det også i denne situation.